

VM035:00/2016

**ASIA: ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ
EDUSKUNNALLE LAIKSI JULKISEN HALLINNON YHTEISPALVELUSTA ANNETUN LAIN
MUUTTAMISESTA**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikkoasiassa, josta mahdollisuudesta etnisten suhteiden neuvottelukunta kiittää.

Kuten esityksessä todetaan, viranomaisten toimipisteverkot ovat 2000-luvulla supistuneet voimakkaasti. Talouden ja tuottavuuden takia on yhä tarvetta supistaa valtion toimipisteverkkoja sekä lyhentää palvelupisteiden aukioloaikoja. Jos tilanne jatkuisi ennustetulla tavalla, palveluiden saavutettavuuden supistumisesta kärsisivät erityisesti ne käyttäjät, jotka asuvat haja-asutusalueilla tai eivät osa tai pysty hyödyntämään itsenäisesti sähköisiä palvelukanavia. Osa maahanmuuttajista ja etnisistä vähemmistöistä kuuluu näihin ryhmiin. Näistä syistä ETNO näkee hallituksen esityksessä esitetyt muutosehdotukset melko hyvinä ja tarpeellisina.

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa. ETNO haluaa tuoda esiin valtakunnallisesti eri laajuisena esiintyneet seuraavat ongelmat koskien kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden oikeuksia ja mahdollisuuksia: 1) saada kotikuntamerkintä maistraatissa ja 2) avata pankkitili ja/tai saada verkkopankkitunnukset. Kansainvälistä suojelua saavat henkilöt, joiden oleskelulupaan tulee ulkomaalaislain perusteella maininta, että henkilöllisyyttä ei ole pystytty varmistamaan, ovat nykytilanteessa joutuneet asemaan, jossa heidän perusoikeuksiensa toteutuminen on uhattuna edellä mainituista syistä. Yhteis palvelumallissa käytettävissä olevissa tieto- ja viestintäjärjestelmissä tulee ETNON näkemyksen mukaan ottaa huomioon, että kaikilla ei ole oikeutta asioida sähköisesti edellä kuvattujen rajoitusten takia. Yhteis palvelupistemallin käyttöön ottaminen ei saa asettaa näitä ihmisiä entistä eriarvoisempaan asemaan.

Hallituksen esityksen 8§ 2 momentin 7 kohdassa on huomioitu asiakkaiden kielellisten oikeuksien turvaaminen palveluiden järjestelyissä. ETNO muistuttaa, että Suomeen on saapunut ja saapuu ihmisiä, joilla on heikko tai puutteellinen suomen tai ruotsin kielen taito. Maahanmuuttaneiden ja etnisten vähemmistöjen palvelemiseen yhteis palvelupisteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota kielellisten oikeuksien näkökulmasta. Tulkkauspalveluiden saatavuutta ja myös asiakas palvelupisteiden henkilökunnan osaamista palvella eritaustaista ja monikulttuurista asiakaskuntaa on



Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

kehitettävää ja huomiotava asiakaspalvelupisteiden henkilöstön monimuotoisena rekrytointina.

ETNO näkee sen hyvänä, että hallituksen esityksessä on huomioitu kustannusmallin tarkentaminen ja kuntien järjestämis- ja kustannustaakan keventäminen. Tärkeänä ETNO näkee myös neuvottelukunnan asettamista, jonka tehtävä on tukea valtiovarainministeriötä ohjaus- ja kehittämistehtävissä. Neuvottelukunta olisi luonteeltaan asiantuntijaelin eikä sillä olisi päätöksentekotoimivaltaa. ETNO toivoo, että neuvottelukuntaan nimettäisiin viranomastahojen edustajien lisäksi myös järjestöjen ja kansalaisyhteiskuntasektorin edustajia. Vaikka nämä toimijat eivät vastaa julkisista valtion palveluista, ne toimivat monilla aloilla palveluiden tuottajina ja omaavat erityisosaamista erilaisten väestöryhmien tarpeista.

Helsingissä

Péter Kariuki
Pääsihteeri
ETNO

Päivämäärä: 24.5.2016

Nina Suorsa
Asiantuntijasihteeri
ETNO

Liitteet ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO KOSKIEN JULKISEN HALLINNON ASIAKASPALVELUN KEHITTÄMISHANKKEEN LOPPURAPORTISTA (SM057:00/2011) Viite: VM144:07/2011

JAKELU VM kirjaamo,
OM Kirjaamo, oikeusministerio@om.fi

TIEDOKSI Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat